

Kancelaria Adwokacka

adw. Andrzej Szydziński

10 – 527 Olsztyn, ul. Partyzantów 79/6, III p.

Tel./Fax: 0 ~ 89 523 78 32, Kom.: 0 502 674 648, email: andrzejszydzinski@wp.pl

Olsztyn dnia 16082016r

Opinia prawna

w sprawie ubiegania się przez funkcjonariuszy Policji wzrostu uposażenia zasadniczego z tytułu zaliczenia do wysługi lat okresu pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym rodziców w charakterze domownika po ukończeniu 16 lat życia

Zarząd Wojewódzki NSZZ Policjantów woj. Warmińsko Mazurskiego zwrócił się z prośbą o sporządzenie opinii prawnej w sprawie możliwości ubiegania się przez funkcjonariuszy Policji wzrostu uposażenia zasadniczego z tytułu zaliczenia do wysługi lat okresu pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym rodziców w charakterze domownika po ukończeniu 16 lat życia.

Niniejszą opinię prawną sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

1. ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji
2. ustawa z 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy(D.U 1990 nr.54 poz.310)
3. ustawa z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i ich rodzin (D.U 2013 poz.1403)
4. ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2015 r. poz.355 ze zmianami)
5. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 6.12.2001 r. w sprawie szczegółowych zasad otrzymywania i wysokości uposażenia zasadniczego policjantów, dodatków do uposażenia oraz ustalania wysługi lat, od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego(D.U z 2015 r poz.1236 ze zmianami)
6. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 19 czerwca 2002 r. w sprawie okresów wliczanych do okresu służby, od którego należy

nabycie prawa do nagrody jubileuszowej oraz trybu jej obliczania i wypłacania policjantom (Dz.U z 2002 r. nr. 100 poz.913 ze zmianami)

Analiza prawna

Zgodnie z art.101 ust.1 ustawy o Policji wysokość uposażenia zasadniczego policjanta jest uzależniona od grupy zaszerzegowania, jego stanowiska służbowego oraz od posiadanej wysługi lat.

W ramach art.102 ustawy o Policji Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 6.12.2001 wydał rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad otrzymywania uposażenia zasadniczego policjantów, dodatków do uposażenia oraz ustalania wysługi lat, od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego z uwzględnieniem rodzajów okresów służby, pracy i innych okresów podlegających zaliczeniu do wysługi, sposobu jej dokumentowania oraz trybu postępowania w tych sprawach.(D.U z 2015 r. poz.1236 ze zmianami)

W § 4 ust.1 pkt.5 jest zapis, że do wysługi lat uwzględnianej przy ustalaniu wzrostu uposażenia zasadniczego **zalicza się inne okresy niż wymienione w § 4 ust.1 – 4 rozporządzenia jeżeli wynikają one z odrębnych przepisów.**

Zaliczenie policjantowi do wysługi lat od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego okresu pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym w charakterze domownika może nastąpić w oparciu o przepisy ustawy z 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy - art.1 ust.1 pkt.3.

Przepis ten stanowi, że do stażu pracy **po dniu 31.12.1982 r.** wlicza się okresy pracy w gospodarstwie rolnym w charakterze domownika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników i ich rodzin.

Kluczowym zagadnieniem jest ustalenie treści pojęcia „*domownik*” w rozumieniu tych przepisów z którym ustawodawca związał możliwość zaliczenia pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym.

Pojęcie to precyzuje art.6 pkt.2 ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (D.U z 2013 r poz.1403) stwierdzając, **że domownikiem jest osoba bliska rolnikowi, która ukończyła lat 16 mieszka z nim albo w bliskim otoczeniu, stale pracuje w jego gospodarstwie i nie jest z nim związana stosunkiem pracy.”- nie wyklucza to kontynuacji nauki .**

Kontrowersje w dotychczas prowadzonych przez moją Kancelarię sprawach budziła ocena przez organy pojęcia „*stałej pracy*” wykonywanej przez ucznia lub studenta jak i osoby dorosłej.

Aktualne orzecznictwo NSA przyjmuje, że ocena przesłanki stałej pracy powinna uwzględniać wielkość i charakter gospodarstwa oraz zakres niezbędnych prac, jakie się w nim wykonuje.

Sąd Najwyższy w wyroku z 8.03.2011 r.-II UK 305/10 orzekł, że warunek ten(stałej pracy) będzie spełniony, gdy domownik przepracuje **połowę pełnego wymiaru czasu pracy rolnika**.

Staość pracy w gospodarstwie rolnym nie oznacza nieustannego przez cały czas ciągłego wykonywania prac w gospodarstwie(wyrok S.N z 4.10.2006 r. II UK 42/2006)

Sądu uznały też, że sam fakt pobierania nauki w szkole- pobliskiej z racji jego zamieszkania, przy jednoczesnym wykonywaniu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, *nie może stanowić przeszkody do uznania go za domownika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników*.

W wyroku NSA z 12.08.2014 sygn. akt I OSK 975/13 stwierdzono, że *wspomaganie rodziców przy prowadzeniu gospodarstwa rolnego zalicza się policjantowi do wysługi lat, od której zależy wysokość uposażenia*.

WSA w Olsztynie w uzasadnieniu wyroku z 17.01.2012 r. II SA/OL 958/11 zajął stanowisko, że „praca w pełnym wymiarze w przypadku pracy w gospodarstwie rolnym **nie oznacza pracy przez 8 godzin każdego dnia**, nie może też to stwierdzenie ograniczać się do pomocy okazjonalnej dziecka dla swoich rodziców. Praca w pełnym wymiarze to praca podstawowa, którą trzeba wykonywać **gdy jej wykonanie jest konieczne**, praca umożliwiająca prawidłowe funkcjonowanie gospodarstwa rolnego i równorzędna z wykonywaniem obowiązków ucznia.”

Z tego, że zainteresowany pracował w gospodarstwie rolnym swoich rodziców nie wynikał też obowiązek odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne.

Podobnie nie może stanowić przeszkody w zaliczeniu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców fakt, że zainteresowany w postępowaniu kwalifikacyjnym prowadzonym dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji nie zawarł informacji o swojej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców (Wyrok NSA z 12.08.2014 r. sygn. akt I OSK 975/13).

Procedurę ubiegania się o wzrost wynagrodzenia należy rozpocząć od uzyskania zaświadczenia urzędu gminy o okresach pracy zainteresowanego w gospodarstwie rolnym rodziców. (art.3 ust.1 ustawy z 20.07.1990 r. D.U nr. 54 poz. 310).

Z praktyki wiem, że urzędy gminy odmawiają wydawania takich zaświadczeń z uwagi na upływ czasu i brak stosownej dokumentacji.

W tej sytuacji stosownie do ust.2 art.3 w/w ustawy można dowodzić fakt zatrudnienia na podstawie zeznań conajmniej 2-ch świadków

Chciałbym jeszcze podkreślić, że istnieje także możliwość **ubiegania się ponownie o zaliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w sytuacji gdy organy w dotychczas już wydanych prawomocnych decyzjach odmówiły wnioskowi zainteresowanego.**

W ramach wznowienia postępowania o ile od wydanej odmownej decyzji nie upłynął okres 5 lat i wyszły na jaw istotne dla spraw nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji, nie znane organowi, który wydał decyzje można zgłosić ponowny w ramach art.145 § 1 pkt.5 kpa.

W ramach mojej Kancelarii przeprowadziłem korzystnie dla zainteresowanych kilkanaście spraw.

Andrzej Szydziński adwokat